

Teataja

Eestikeelne väljaanne

Õigusaktid

65. aastakäik

4. märts 2022

Sisukord

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Nõukogu rakendusmäärus (EL) 2022/375, 3. märts 2022, millega rakendatakse määrust (EL) nr 208/2014 teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Ukrainas 1

OTSUSED

- ★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2022/376, 3. märts 2022, millega muudetakse otsust 2014/119/ÜVJP teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Ukrainas 7

ET

Aktid, mille pealkiri on trükitud harilikus trükikirjas, käsitlevad põllumajandusküsimuste igapäevast korraldust ning nende kehtivusaeg on üldjuhul piiratud.

Kõigi ülejäänud aktide pealkirjad on trükitud poolpaksus kirjas ja nende ette on märgitud tärn.

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/375,

3. märts 2022,

millega rakendatakse määrust (EL) nr 208/2014 teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Ukrainas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 5. märtsi 2014. aasta määrust (EL) nr 208/2014 teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Ukrainas, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 14 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 5. märtsil 2014 vastu määruse (EL) nr 208/2014.
- (2) Nõukogus toimunud läbivaatamise tulemusel tuleks nimetatud määruse I lisa ajakohastada teavet, mis käsitleb kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.
- (3) Määruse (EL) nr 208/2014 I lisa tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) nr 208/2014 I lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 3. märts 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
G. DARMANIN

⁽¹⁾ ELT L 66, 6.3.2014, lk 1.

LISA

Määruse (EL) nr 208/2014 I lisa B jagu („Kaitseõigus ja õigus tõhusale kohtulikule kaitsele“) asendatakse järgmisega:

„B. Kaitseõigus ja õigus tõhusale kohtulikule kaitsele**Ukraina kriminaalmenetluse seadustiku kohane kaitseõigus ja õigus tõhusale kohtulikule kaitsele**

Ukraina kriminaalmenetluse seadustiku (edaspidi „kriminaalmenetluse seadustik“) artiklis 42 on sätestatud, et igaüks, kellele esitatakse kriminaalmenetluse käigus kahtlustus või süüdistus, võib kasutada oma kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele. Need hõlmavad õigust saada teada, millises kuriteos teda kahtlustatakse või süüdistatakse, õigust saada sõnaselget ja viivitamatut teavet oma kriminaalmenetluse seadustiku kohaste õiguste kohta, õigust kaitsja poole pöördumiseks kohe esimesel taotlusel, õigust esitada avaldusi menetlustoimingute kohta ja õigust seada kahtluse alla uurija, prokuröri ja eeluurimiskohtuniku otsused, tegevus ja tegevusetus.

Kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 303 tehakse vahet otsustel ja tegevusetusel, mida saab kohtueelse menetluse käigus vaidlustada (esimene lõik), ning otsustel, tegevusel ja tegevusetusel, mida võib kohtus ettevalmistava menetluse käigus arutada (teine lõik). Kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 306 on sätestatud, et uurija ja prokuröri otsuste, tegevuse või tegevusetuse kohta esitatud kaebusi peab kaaluma esimese astme kohtu eeluurimiskohtunik kaebuse esitaja või tema kaitsja või esindaja juuresolekul. Kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 308 on sätestatud, et kaebuse selle kohta, et uurija või prokurör ei pidanud kohtueelses menetluses kinni mõistlikust ajast, võib esitada kõrgema astme prokurörile ja see tuleb läbi vaadata kolme päeva jooksul alates selle esitamisest. Lisaks täpsustatakse kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 309, et eeluurimiskohtuniku otsuse võib edasikaebamise teel vaidlustada ning teisi otsuseid võidakse kohtu ettevalmistava menetluse käigus kohtulikult kontrollida. Lisaks on mitmed menetluslikud uurimistoimingud võimalikud üksnes eeluurimiskohtuniku või kohtu otsuse alusel (näiteks kriminaalmenetluse seadustiku artiklite 167–175 kohane vara arestimine ja artiklite 176–178 kohased kinnipidamismeetmed).

Kaitseõiguse ja tõhusa kohtuliku kaitse õiguse kohaldamine iga loetellu kantud isiku puhul**1. Viktor Fedorovych Yanukovych**

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati Yanukovychi kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda näitab eelkõige Ukraina kõrgema korruptsioonivastase kohtu 10. augusti 2020. aasta otsus kriminaalmenetluses nr 4201600000000785, milles kohus analüüsis Ukraina riikliku korruptsioonivastase büroo petitiooni ja andis loa Yanukovychi kinnipidamiseks. Eeluurimiskohtunik kinnitas kohtuotsuses, et esineb põhjendatud kahtlus, et Yanukovych osales omastamisega seotud kuriteos, ning kinnitas, et Yanukovychil on kriminaalmenetluses kahtlustatava isiku staatus.

Kõrgem korruptsioonivastane kohus tegi samuti kindlaks, et Yanukovych ei viibi alates 2014. aastast Ukrainas. Kohus järeldas, et on piisavalt alust arvata, et Yanukovych varjab end eeluurimisorganite eest.

Lisaks rahuldab Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus 15. septembril 2021 Ukraina riikliku korruptsioonivastase büroo taotluse ja andis loa Yanukovychi kinnipidamiseks. Kõnealusel otsuses kinnitas eeluurimiskohtunik Ukraina kõrgema korruptsioonivastase kohtu 10. augusti 2020. aasta järeldusi.

Kriminaalmenetluses nr 42015000000002833 andis Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus oma 25. augusti 2021. aasta otsusega loa erakorralise kohtuliku eeluurimise korraldamiseks seoses Yanukovychiga. Eeluurimiskohtunik kinnitas kõnealusel otsuses, et Yanukovychil on kahtlustatava isiku staatus, ja järeldas, et tõendid annavad põhjendatud aluse kahtlustada, et Yanukovych on toime pannud need kuriteod, milles teda süüdistatakse. Kohtunik järeldas samuti, et on alust arvata, et Yanukovych hoidub tahtlikult uurimisest ja kohtust, et vältida kriminaalvastutust. Lisaks määras Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus oma 7. oktoobri 2021. aasta otsusega Yanukovychile eelvangistuse. Kohus kinnitas

oma otsuses, et Yanukovyčil on kahtlustatava isiku staatus ja et on põhjendatud alus kahtlustada, et Yanukovyč on toime pannud kuritegusid. Kohtunik rõhutas samuti, et on olemas oht, et Yanukovyč varjab ennast uurimise ja kohtu eest kriminaalvastutuse vältimiseks.

Nõukogul on teavet selle kohta, et 29. detsembril 2021 leidis prokurör, et kohtueelse uurimise käigus kogutud tõendid olid süüdistusakti koostamiseks piisavad, ning Yanukovyčit ja tema advokaate teavitati kohtuliku eeluurimise lõpuleviimisest. Kooskõlas Ukraina kriminaalmenetluse seadustiku sätetega anti kaitsjale tutvumise eesmärgil juurdepääs kohtuliku eeluurimise materjalidele.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul Yanukovyč on uurimise eest kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et kõrgema korruptsioonivastase kohtu otsuses kirjeldatud asjaolud, milles Yanukovyčit süüdistatakse, on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.

2. Vitali Yuriyovych Zakharchenko

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati Zakharchenko kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda tõendavad eelkõige eeluurimiskohtuniku 19. aprilli 2021. aasta otsus, millega anti korraldus Zakharchenko suhtes eelvangistuse kohaldamiseks, ning Kiievi Petsšera rajooni kohtu 10. augusti 2021. aasta otsus, millega anti luba korraldada kriminaalmenetluses nr 4201600000002929 erakorraline kohtulik eeluurimine. Eeluurimis-kohtunike kõnealused otsused kinnitavad Zakharchenko kahtlustatava isiku staatust ja rõhutavad, et kahtlusalune varjab end kriminaalvastutusest kõrvalehoidmiseks uurimise eest.

Lisaks on nõukogul teavet selle kohta, et Ukraina ametiasutused võtsid meetmeid Zakharchenko otsimiseks. 12. veebruaril 2020 otsustas uurimisorgan kanda Zakharchenko tagaotsitavate isikute rahvusvahelisse nimekirja ja edastas taotluse Interpoli andmebaasi sisestamiseks Ukraina riikliku politsei rahvusvahelise politseikoostöö osakonnale. Lisaks saatis Ukraina 11. mail 2021 Zakharchenko asukoha kindlakstegemise eesmärgil Venemaa Föderatsioonile rahvusvahelise õigusabi taotluse, mille Venemaa 31. augustil 2021 tagasi lükkas.

Kaitseõiguse ja tõhusa kohtuliku kaitse õiguse rikkumist ei ole võimalik tuvastada olukorras, kus kaitsja neid õigusi ei kasuta.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul Zakharchenko uurimise eest on kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et eespool kirjeldatud asjaolud, milles Zakharchenkot süüdistatakse, on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.

3. Viktor Pavlovych Pshonka

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati V. Pshonka kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda tõendab eelkõige Ukraina kõrgema korruptsioonivastase kohtu 2. oktoobri 2020. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata V. Pshonka advokaatide apellatsioonkaebus tühistada 22. detsembril 2014 esitatud teade kahtlustuse kohta. Kohus järeldas, et teade kahtlustuse kohta toimetati kätte kooskõlas Ukraina kriminaalmenetluse seadustikuga, ja kinnitas, et V. Pshonkal on kriminaalmenetluses kahtlustatava isiku staatus. Lisaks keeldus Ukraina kõrgem korruptsioonivastane

kohus 7. mail 2020 ja 9. novembril 2020 algatamast menetlust advokaatide taotluse alusel seoses Ukraina riikliku korrupsioonivastase büroo tegevusetusega kriminaalmenetluses. Kõrgema korrupsioonivastase kohtu apellatsioonikoda kinnitas need otsused vastavalt 1. juunil 2020 ja 26. novembril 2020.

Lisaks jättis Ukraina kõrgem korrupsioonivastane kohus 16. veebruaril 2021 rahuldamata advokaatide apellatsioonkaebuse tühistada Ukraina riikliku korrupsioonivastase büroo 14. jaanuari 2021. aasta resolutsioon kohtuliku eeluurimise peatamise kohta. Kõnealusel otsuses kinnitas kohus V. Pshonka kriminaalmenetluses kahtlustatava isiku staatust. Samuti jättis Ukraina kõrgem korrupsioonivastane kohus 11. märtsil 2021 rahuldamata V. Pshonka advokaatide kaebuse prokuröri tegevusetuse kohta.

Nõukogul on teavet selle kohta, et Ukraina ametiasutused võtsid meetmeid V. Pshonka otsimiseks. 24. juulil 2020 saadeti Venemaa Föderatsiooni pädevatele asutustele rahvusvahelise õigusabi taotlus V. Pshonka asukoha kindlakstegemiseks ja tema ülekuulamiseks. Venemaa lükkas taotluse tagasi. Varem olid Venemaa ametiasutused tagasi lükanud neile 2016. ja 2018. aastal saadetud rahvusvahelise õigusabi taotlused.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul V. Pshonka uurimise eest on kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et kõrgema korrupsioonivastase kohtu otsuses kirjeldatud asjaolud, milles V. Pshonkat süüdistatakse, ning rahvusvahelise õigusabi taotluste varasem täitmata jätmine on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.

6. Viktor Ivanovych Ratushniak

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati Ratushniaki kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda tõendavad eelkõige eeluurimiskohtuniku 19. aprilli 2021. aasta otsus, millega anti korraldus Ratushniaki suhtes eelvangistuse kohaldamiseks, ning Kiievi Petšera rajooni kohtu 10. augusti 2021. aasta otsus, millega anti luba korraldada kriminaalmenetluses nr 4201600000002929 erakorraline kohtulik eeluurimine. Eeluurimiskohtunike kõnealusel otsused kinnitavad Ratushniaki kahtlustatava isiku staatust ja rõhutavad, et kahtlusalune varjab end kriminaalvastutusest kõrvalehoidmiseks uurimise eest.

Nõukogul on teavet selle kohta, et Ukraina ametiasutused võtsid meetmeid Ratushniaki otsimiseks. 12. veebruaril 2020 otsustas uurimisorgan kanda Ratushniaki tagaotsitavate isikute rahvusvahelisse nimekirja ja edastas taotluse Interpoli andmebaasi sisestamiseks Ukraina riikliku politsei rahvusvahelise politseikoostöö osakonnale. Lisaks saatis Ukraina 11. mail 2021 Ratushniak asukoha kindlakstegemise eesmärgil Venemaa Föderatsioonile rahvusvahelise õigusabi taotluse, mille Venemaa 31. augustil 2021 tagasi lükkas.

Kaitseõiguse ja tõhusa kohtuliku kaitse õiguse rikkumist ei ole võimalik tuvastada olukorras, kus kaitsja neid õigusi ei kasuta.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul Ratushniak on uurimise eest kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et eespool kirjeldatud asjaolud, milles Ratushniaki süüdistatakse, on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.

7. Oleksandr Viktorovych Yanukovych

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati O. Yanukovychi kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda tõendavad eelkõige Ukraina kõrgema korruptsioonivastase kohtu otsused. Kriminaalmenetluses nr 4201500000002833 andis Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus oma 25. augusti 2021. aasta otsusega loa erakorralise kohtuliku eeluurimise korraldamiseks seoses O. Yanukovychiga. Eeluurimiskohtunik kinnitas kõnealuses otsuses, et O. Yanukovyhil on kahtlustatava isiku staatus, ja järeldas, et tõendid annavad põhjendatud aluse kahtlustada, et O. Yanukovych on toime pannud need kuriteod, milles teda süüdistatakse. Kohtunik järeldas samuti, et on põhjendatud alus arvata, et O. Yanukovych hoidub tahtlikult uurimisest ja kohtust, et vältida kriminaalvastutust.

Lisaks määras Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus oma 13. oktoobri 2021. aasta otsusega O. Yanukovychile eelvangistuse. Kohus kinnitas oma otsuses, et O. Yanukovyhil on kahtlustatava isiku staatus ja et on põhjendatud alus kahtlustada, et O. Yanukovych on toime pannud kuritegusid. Kohtunik rõhutas samuti, et on olemas oht, et O. Yanukovych varjab ennast uurimise ja kohtu eest kriminaalvastutuse vältimiseks.

Nõukogul on teavet selle kohta, et 29. detsembril 2021 leidis prokurör, et kohtueelse uurimise käigus kogutud tõendid olid süüdistusakti koostamiseks piisavad, ning O. Yanukovychi ja tema advokaate teavitati kohtuliku eeluurimise lõpuleviimisest. Kooskõlas Ukraina kriminaalmenetluse seadustiku sätetega anti kaitsjale tutvumise eesmärgil juurdepääs kohtuliku eeluurimise materjalidele.

Nõukogul on teavet selle kohta, et Ukraina ametiasutused võtsid meetmeid Venemaa Föderatsioonis viibiva ja uurimise eest kõrvale hoidva O. Yanukovychi otsimiseks.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul O. Yanukovych on uurimise eest kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et eespool kirjeldatud asjaolud, milles O. Yanukovychi süüdistatakse, on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.

9. Artem Viktorovych Pshonka

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati A. Pshonka kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda tõendab eelkõige Ukraina kõrgema korruptsioonivastase kohtu 8. juuli 2020. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata A. Pshonka advokaatide apellatsioonkaebus tühistada prokuröri 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon kohtuliku eeluurimise peatamise kohta. Kohus järeldas, et teade kahtlustuse kohta toimetati kätte kooskõlas Ukraina kriminaalmenetluse seadustikuga, ja kinnitas, et A. Pshonkal on kriminaalmenetluses kahtlustatava isiku staatus.

Lisaks jättis Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus 10. veebruaril 2021 rahuldamata advokaatide apellatsioonkaebuse tühistada Ukraina riikliku korruptsioonivastase büroo 14. jaanuari 2021. aasta resolutsioon kohtuliku eeluurimise peatamise kohta. Kõnealuses otsuses kinnitas kohus A. Pshonka kahtlustatava isiku staatust. Samuti jättis Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus rahuldamata A. Pshonka advokaatide kaebuse prokuröri tegevusetuse kohta.

Nõukogul on teavet selle kohta, et Ukraina ametiasutused võtsid meetmeid A. Pshonka otsimiseks. 24. juulil 2020 saadeti Venemaa Föderatsiooni pädevatele asutustele rahvusvahelise õigusabi taotlus kahtlustatava isiku asukoha kindlakstegemiseks ja tema ülekuulamiseks. Venemaa lükkas taotluse tagasi. Varem olid Venemaa ametiasutused tagasi lükanud neile 2018. aastal saadetud rahvusvahelise õigusabi taotluse.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul A. Pshonka uurimise eest on kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et kõrgema korruptsioonivastase kohtu otsuses kirjeldatud asjaolud, milles A. Pshonkat süüdistatakse, ning rahvusvahelise õigusabi taotluse varasem täitmata jätmine on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.

12. Serhiy Vitalyovych Kurchenko

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati Kurchenko kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda tõendab eelkõige asjaolu, et kaitsjat teavitati 28. märtsil 2019 eeluurimise lõpuleviimisest kriminaalmenetluses nr 4201600000003393 ja tal võimaldati tutvuda materjalidega. Nõukogul on teavet selle kohta, et kaitsja tutvumine materjalidega on endiselt pooleli. Lisaks teavitas Ukraina riiklik korruptsioonivastane büroo Kurchenko kaitsjaid 11. oktoobril 2021 kohtuliku eeluurimise lõpuleviimisest ja neile tutvumise eesmärgil juurdepääsu andmisest kohtuliku eeluurimise materjalidele. Nõukogu sai teavet selle kohta, et Ukraina riiklik korruptsioonivastane büroo esitas ettepaneku kehtestada kaitsja jaoks läbivaatamistähtaeg, et reageerida kaitsja viivitusele kohtuliku eeluurimise materjalide läbivaatamisel.

Seoses kriminaalmenetlusega nr 12014160020000076 rahuldab Odessa apellatsioonikohus oma 18. septembri 2020. aasta otsusega prokuröri apellatsioonikaebuse ja määras Kurchenkole ennetava meetme eelvangistuse näol. Samuti märkis kohus, et Kurchenko lahkus Ukrainast 2014. aastal ja tema asukohta ei ole võimalik kindlaks teha. Kohus järeldas, et Kurchenko varjab end kriminaalvastutusest kõrvalehoidmiseks eeluurimisorganite eest. 20. detsembril 2021 andis Odessa linna Kiievi rajooni kohus loa korraldada erakorraline kohtulik eeluurimine tagaselja. Lisaks jättis Odessa linna Kiievi rajooni kohus 20. oktoobril 2021 rahuldamata advokaatide apellatsioonikaebuse tühistada prokuröri 27. juuli 2021. aasta resolutsioon kohtuliku eeluurimise peatamise kohta.

Nõukogul on teavet selle kohta, et Ukraina ametiasutused võtsid meetmeid Kurchenko otsimiseks. 13. mail 2021 edastas Odessa piirkonna riikliku politsei peaosakond Interpoli Ukraina büroole ja Europolile taotluse avaldada tagaotsimisteade Kurchenko kohta, mis on arutamisel. Nõukogule teatati, et 29. aprillil 2020 saatsid Ukraina ametiasutused Venemaa Föderatsioonile rahvusvahelise õigusabi taotluse, mis saadeti 28. juulil 2020 täitmata tagasi.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul Kurchenko on uurimise eest kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et Odessa apellatsioonikohtu otsuses kirjeldatud asjaolud, milles Kurchenkot süüdistatakse, ning rahvusvahelise õigusabi taotluse täitmata jätmine on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.“

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/376,

3. märts 2022,

millega muudetakse otsust 2014/119/ÜVJP teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Ukrainas

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 5. märtsil 2014 vastu otsuse 2014/119/ÜVJP ⁽¹⁾.
- (2) Otsuse 2014/119/ÜVJP läbivaatamise põhjal tuleks pikendada teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravate meetmete kohaldamist kolme isiku suhtes kuni 6. märtsini 2023 ja nelja isiku suhtes kuni 6. septembrini 2022. Samuti tuleks otsuse 2014/119/ÜVJP lisas ajakohastada teavet, mis käsitleb kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust õiglasele ja avalikule asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus seaduse alusel moodustatud kohtus. Lisaks tuleks välja jätta kanne ühe isiku kohta, kelle suhtes piiravate meetmete kohaldamine aegus 6. septembril 2021, ja samuti teave, mis käsitleb tema kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele.
- (3) Otsust 2014/119/ÜVJP tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2014/119/ÜVJP muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 5 teine lõik asendatakse järgmisega:

„Käesolevat otsust kohaldatakse kuni 6. märtsini 2023. Artiklis 1 sätestatud meetmeid kohaldatakse lisa kannete nr 1, 3, 7 ja 9 suhtes kuni 6. septembrini 2022.“

2) Lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse lisale.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 3. märts 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
G. DARMANIN

⁽¹⁾ Nõukogu 5. märtsi 2014. aasta otsus 2014/119/ÜVJP teatavate isikute, üksuste ja asutuste vastu suunatud piiravate meetmete kohta seoses olukorraga Ukrainas (ELT L 66, 6.3.2014, lk 26).

LISA

Otsuse 2014/119/ÜVJP lisa muudetakse järgmiselt.

1) A jaost („Artiklis 1 osutatud isikute, üksuste ja asutuste loetelu“) jäetakse välja järgmise isiku kohta tehtud kanne:

„17. Oleksandr Viktorovych Klymenko (Олександр Вікторович Клименко).“

2) B jagu („Kaitseõigus ja õigus tõhusale kohtulikule kaitsele“) asendatakse järgmisega:

„B. Kaitseõigus ja õigus tõhusale kohtulikule kaitsele

Ukraina kriminaalmenetluse seadustiku kohane kaitseõigus ja õigus tõhusale kohtulikule kaitsele

Ukraina kriminaalmenetluse seadustiku (edaspidi „kriminaalmenetluse seadustik“) artiklis 42 on sätestatud, et igatiüks, kellele esitatakse kriminaalmenetluse käigus kahtlustus või süüdistus, võib kasutada oma kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele. Need hõlmavad õigust saada teada, millises kuriteos teda kahtlustatakse või süüdistatakse, õigust saada sõnaselget ja viivitamatut teavet oma kriminaalmenetluse seadustiku kohaste õiguste kohta, õigust kaitsja poole pöördumiseks kohe esimesel taotlusel, õigust esitada avaldusi menetlustoimingute kohta ja õigust seada kahtluse alla uurija, prokuröri ja eeluurimiskohtuniku otsused, tegevus ja tegevusetus.

Kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 303 tehakse vahet otsustel ja tegevusetusel, mida saab kohtueelse menetluse käigus vaidlustada (esimene lõik), ning otsustel, tegevusel ja tegevusetusel, mida võib kohtus ettevalmistava menetluse käigus arutada (teine lõik). Kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 306 on sätestatud, et uurija ja prokuröri otsuste, tegevuse või tegevusetuse kohta esitatud kaebusi peab kaaluma esimese astme kohtu eeluurimiskohtunik kaebuse esitaja või tema kaitsja või esindaja juuresolekul. Kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 308 on sätestatud, et kaebuse selle kohta, et uurija või prokurör ei pidanud kohtueelses menetluses kinni mõistlikust ajast, võib esitada kõrgema astme prokurörile ja see tuleb läbi vaadata kolme päeva jooksul alates selle esitamisest. Lisaks täpsustatakse kriminaalmenetluse seadustiku artiklis 309, et eeluurimiskohtuniku otsuse võib edasikaebamise teel vaidlustada ning teisi otsuseid võidakse kohtu ettevalmistava menetluse käigus kohtulikult kontrollida. Lisaks on mitmed menetluslikud uurimistoimingud võimalikud üksnes eeluurimiskohtuniku või kohtu otsuse alusel (näiteks kriminaalmenetluse seadustiku artiklite 167–175 kohane vara arestimine ja artiklite 176–178 kohased kinnipidamismeetmed).

Kaitseõiguse ja tõhusa kohtuliku kaitse õiguse kohaldamine iga loetellu kantud isiku puhul

1. Viktor Fedorovych Yanukovych

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati Yanukovychi kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda näitab eelkõige Ukraina kõrgema korruptsioonivastase kohtu 10. augusti 2020. aasta otsus kriminaalmenetluses nr 4201600000000785, milles kohus analüüsis Ukraina riikliku korruptsioonivastase büroo petitiooni ja andis loa Yanukovychi kinnipidamiseks. Eeluurimiskohtunik kinnitas kohtuotsuses, et esineb põhjendatud kahtlus, et Yanukovych osales omastamisega seotud kuriteos, ning kinnitas, et Yanukovychil on kriminaalmenetluses kahtlustatava isiku staatus.

Kõrgem korruptsioonivastane kohus tegi samuti kindlaks, et Yanukovych ei viibi alates 2014. aastast Ukrainas. Kohus järeldas, et on piisavalt alust arvata, et Yanukovych varjab end eeluurimisorganite eest.

Lisaks rahuldab Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus 15. septembril 2021 Ukraina riikliku korruptsioonivastase büroo taotluse ja andis loa Yanukovychi kinnipidamiseks. Kõnealuses otsuses kinnitas eeluurimiskohtunik Ukraina kõrgema korruptsioonivastase kohtu 10. augusti 2020. aasta järeldusi.

Kriminaalmenetluses nr 4201500000002833 andis Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus oma 25. augusti 2021. aasta otsusega loa erakorralise kohtuliku eeluurimise korraldamiseks seoses Yanukovychiga. Eeluurimiskohtunik kinnitas kõnealuses otsuses, et Yanukovychil on kahtlustatava isiku staatus, ja järeldas, et tõendid annavad põhjendatud aluse kahtlustada, et Yanukovych on toime pannud need kuriteod, milles teda süüdistatakse. Kohtunik järeldas samuti, et on alust arvata, et Yanukovych hoidub tahtlikult uurimisest ja kohtust, et vältida kriminaalvastutust. Lisaks määras Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus oma 7. oktoobri 2021. aasta otsusega Yanukovychile eelvangistuse. Kohus kinnitas oma otsuses, et Yanukovychil on kahtlustatava isiku staatus ja et on põhjendatud alus kahtlustada, et Yanukovych on toime pannud kuritegusid. Kohtunik rõhutas samuti, et on olemas oht, et Yanukovych varjab ennast uurimise ja kohtu eest kriminaalvastutuse vältimiseks.

Nõukogul on teavet selle kohta, et 29. detsembril 2021 leidis prokurör, et kohtueelse uurimise käigus kogutud tõendid olid süüdistusakti koostamiseks piisavad, ning Yanukovychit ja tema advokaate teavitati kohtuliku eeluurimise lõpuleviimisest. Kooskõlas Ukraina kriminaalmenetluse seadustiku sätetega anti kaitsjale tutvumise eesmärgil juurdepääs kohtuliku eeluurimise materjalidele.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul Yanukovych on uurimise eest kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et kõrgema korruptsioonivastase kohtu otsuses kirjeldatud asjaolud, milles Yanukovychit süüdistatakse, on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.

2. Vitali Yuriyovych Zakharchenko

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati Zakharchenko kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda tõendavad eelkõige eeluurimiskohtuniku 19. aprilli 2021. aasta otsus, millega anti korraldus Zakharchenko suhtes eelvangistuse kohaldamiseks, ning Kiievi Petšera rajooni kohtu 10. augusti 2021. aasta otsus, millega anti luba korraldada kriminaalmenetluses nr 4201600000002929 erakorraline kohtulik eeluurimine. Eeluurimiskohtunike kõnealused otsused kinnitavad Zakharchenko kahtlustatava isiku staatust ja rõhutavad, et kahtlusalune varjab end kriminaalvastutusest kõrvalehoidmiseks uurimise eest.

Lisaks on nõukogul teavet selle kohta, et Ukraina ametiasutused võtsid meetmeid Zakharchenko otsimiseks. 12. veebruaril 2020 otsustas uurimisorgan kanda Zakharchenko tagaotsitavate isikute rahvusvahelisse nimekirja ja edastas taotluse Interpoli andmebaasi sisestamiseks Ukraina riikliku politsei rahvusvahelise politseikoostöö osakonnale. Lisaks saatis Ukraina 11. mail 2021 Zakharchenko asukoha kindlakstegemise eesmärgil Venemaa Föderatsioonile rahvusvahelise õigusabi taotluse, mille Venemaa 31. augustil 2021 tagasi lükkas.

Kaitseõiguse ja tõhusa kohtuliku kaitse õiguse rikkumist ei ole võimalik tuvastada olukorras, kus kaitsja neid õigusi ei kasuta.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul Zakharchenko uurimise eest on kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et eespool kirjeldatud asjaolud, milles Zakharchenkot süüdistatakse, on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.

3. Viktor Pavlovych Pshonka

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati V. Pshonka kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda tõendab eelkõige Ukraina kõrgema korruptsioonivastase kohtu 2. oktoobri 2020. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata V. Pshonka advokaatide apellatsioonkaebus tühistada 22. detsembril 2014 esitatud teade kahtlustuse kohta. Kohus järeldas, et teade kahtlustuse kohta toimetati kätte kooskõlas Ukraina kriminaalmenetluse seadustikuga, ja kinnitas, et V. Pshonkal on kriminaalmenetluses kahtlustatava isiku staatus. Lisaks keeldus Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus 7. mail 2020 ja 9. novembril 2020 algatamast menetlust advokaatide taotluse alusel seoses Ukraina riikliku korruptsioonivastase büroo tegevusega kriminaalmenetluses. Kõrgema korruptsioonivastase kohtu apellatsioonikoda kinnitas need otsused vastavalt 1. juunil 2020 ja 26. novembril 2020.

Lisaks jättis Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus 16. veebruaril 2021 rahuldamata advokaatide apellatsioonkaebuse tühistada Ukraina riikliku korruptsioonivastase büroo 14. jaanuari 2021. aasta resolutsioon kohtuliku eeluurimise peatamise kohta. Kõnealusel otsuses kinnitas kohus V. Pshonka kriminaalmenetluses kahtlustatava isiku staatust. Samuti jättis Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus 11. märtsil 2021 rahuldamata V. Pshonka advokaatide kaebuse prokuröri tegevuse kohta.

Nõukogul on teavet selle kohta, et Ukraina ametiasutused võtsid meetmeid V. Pshonka otsimiseks. 24. juulil 2020 saadeti Venemaa Föderatsiooni pädevatele asutustele rahvusvahelise õigusabi taotlus V. Pshonka asukoha kindlakstegemiseks ja tema ülekuulamiseks. Venemaa lükkas taotluse tagasi. Varem olid Venemaa ametiasutused tagasi lükanud neile 2016. ja 2018. aastal saadetud rahvusvahelise õigusabi taotlused.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul V. Pshonka uurimise eest on kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et kõrgema korruptsioonivastase kohtu otsuses kirjeldatud asjaolud, milles V. Pshonkat süüdistatakse, ning rahvusvahelise õigusabi taotluste varasem täitmata jätmine on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.

6. Viktor Ivanovych Ratushniak

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati Ratushniaki kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda tõendavad eelkõige eeluurimiskohtuniku 19. aprilli 2021. aasta otsus, millega anti korraldus Ratushniaki suhtes eelvangistuse kohaldamiseks, ning Kiievi Petšera rajooni kohtu 10. augusti 2021. aasta otsus, millega anti luba korraldada kriminaalmenetluses nr 4201600000002929 erakorraline kohtulik eeluurimine. Eeluurimiskohtunike kõnealusel otsused kinnitavad Ratushniaki kahtlustatava isiku staatust ja rõhutavad, et kahtlusalune varjab end kriminaalvastutusest kõrvalehoidmiseks uurimise eest.

Nõukogul on teavet selle kohta, et Ukraina ametiasutused võtsid meetmeid Ratushniaki otsimiseks. 12. veebruaril 2020 otsustas uurimisorgan kanda Ratushniaki tagaotsitavate isikute rahvusvahelisse nimekirja ja edastas taotluse Interpoli andmebaasi sisestamiseks Ukraina riikliku politsei rahvusvahelise politseikoostöö osakonnale. Lisaks saatis Ukraina 11. mail 2021 Ratushniak asukoha kindlakstegemise eesmärgil Venemaa Föderatsioonile rahvusvahelise õigusabi taotluse, mille Venemaa 31. augustil 2021 tagasi lükkas.

Kaitseõiguse ja tõhusa kohtuliku kaitse õiguse rikkumist ei ole võimalik tuvastada olukorras, kus kaitsja neid õigusi ei kasuta.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul Ratushniak on uurimise eest kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et eespool kirjeldatud asjaolud, milles Ratushniaki süüdistatakse, on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.

7. Oleksandr Viktorovych Yanukovych

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati O. Yanukovychi kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda tõendavad eelkõige Ukraina kõrgema korruptsioonivastase kohtu otsused. Kriminaalmenetluses nr 4201500000002833 andis Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus oma 25. augusti 2021. aasta otsusega loa erakorralise kohtuliku eeluurimise korraldamiseks seoses O. Yanukovychiga. Eeluurimis-kohtunik kinnitas kõnealuses otsuses, et O. Yanukovychil on kahtlustatava isiku staatus, ja järeldas, et tõendid annavad põhjendatud aluse kahtlustada, et O. Yanukovych on toime pannud need kuriteod, milles teda süüdistatakse. Kohtunik järeldas samuti, et on põhjendatud alus arvata, et O. Yanukovych hoidub tahtlikult uurimisest ja kohtust, et vältida kriminaalvastutust.

Lisaks määras Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus oma 13. oktoobri 2021. aasta otsusega O. Yanukovychile eelvangistuse. Kohus kinnitas oma otsuses, et O. Yanukovychil on kahtlustatava isiku staatus ja et on põhjendatud alus kahtlustada, et O. Yanukovych on toime pannud kuritegusid. Kohtunik rõhutas samuti, et on olemas oht, et O. Yanukovych varjab ennast uurimise ja kohtu eest kriminaalvastutuse vältimiseks.

Nõukogul on teavet selle kohta, et 29. detsembril 2021 leidis prokurör, et kohtueelse uurimise käigus kogutud tõendid olid süüdistusakti koostamiseks piisavad, ning O. Yanukovychit ja tema advokaate teavitati kohtuliku eeluurimise lõpuleviimisest. Kooskõlas Ukraina kriminaalmenetluse seadustiku sätetega anti kaitsjale tutvumise eesmärgil juurdepääs kohtuliku eeluurimise materjalidele.

Nõukogul on teavet selle kohta, et Ukraina ametiasutused võtsid meetmeid Venemaa Föderatsioonis viibiva ja uurimise eest kõrvale hoidva O. Yanukovychi otsimiseks.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul O. Yanukovych on uurimise eest kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et eespool kirjeldatud asjaolud, milles O. Yanukovychit süüdistatakse, on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.

9. Artem Viktorovych Pshonka

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati A. Pshonka kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda tõendab eelkõige Ukraina kõrgema korruptsioonivastase kohtu 8. juuli 2020. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata A. Pshonka advokaatide apellatsioonkaebus tühistada prokuröri 30. aprilli 2015. aasta resolutsioon kohtuliku eeluurimise peatamise kohta. Kohus järeldas, et teade kahtlustuse kohta toimetati kätte kooskõlas Ukraina kriminaalmenetluse seadustikuga, ja kinnitas, et A. Pshonkal on kriminaalmenetluses kahtlustatava isiku staatus.

Lisaks jättis Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus 10. veebruaril 2021 rahuldamata advokaatide apellatsioonkaebuse tühistada Ukraina riikliku korruptsioonivastase büroo 14. jaanuari 2021. aasta resolutsioon kohtuliku eeluurimise peatamise kohta. Kõnealuses otsuses kinnitas kohus A. Pshonka kahtlustatava isiku staatust. Samuti jättis Ukraina kõrgem korruptsioonivastane kohus 11. märtsil 2021 rahuldamata A. Pshonka advokaatide kaebuse prokuröri tegevusetuse kohta.

Nõukogul on teavet selle kohta, et Ukraina ametiasutused võtsid meetmeid A. Pshonka otsimiseks. 24. juulil 2020 saadeti Venemaa Föderatsioonile pädevatele asutustele rahvusvahelise õigusabi taotlus kahtlustatava isiku asukoha kindlakstegemiseks ja tema ülekuulamiseks. Venemaa lükkas taotluse tagasi. Varem olid Venemaa ametiasutused tagasi lükanud neile 2018. aastal saadetud rahvusvahelise õigusabi taotluse.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul A. Pshonka uurimise eest on kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et kõrgema korruptsioonivastase kohtu otsuses kirjeldatud asjaolud, milles A. Pshonkat süüdistatakse, ning rahvusvahelise õigusabi taotluse varasem täitmata jätmine on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.

12. Serhiy Vitalyovych Kurchenko

Avaliku sektori vahendite või vara omastamist käsitlev kriminaalmenetlus on veel pooleli.

Nõukogu toimikus sisalduv teave näitab, et kriminaalmenetluses, millele nõukogu tugines, austati Kurchenko kaitseõigust ja õigust tõhusale kohtulikule kaitsele, sealhulgas põhiõigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooletus kohtus. Seda tõendab eelkõige asjaolu, et kaitsjat teavitati 28. märtsil 2019 eeluurimise lõpuleviimisest kriminaalmenetluses nr 4201600000003393 ja tal võimaldati tutvuda materjalidega. Nõukogul on teavet selle kohta, et kaitsja tutvumine materjalidega on endiselt pooleli. Lisaks teavitas Ukraina riiklik korruptsioonivastane büroo Kurchenko kaitsjaid 11. oktoobril 2021 kohtuliku eeluurimise lõpuleviimisest ja neile tutvumise eesmärgil juurdepääsu andmisest kohtuliku eeluurimise materjalidele. Nõukogu sai teavet selle kohta, et Ukraina riiklik korruptsioonivastane büroo esitas ettepaneku kehtestada kaitsja jaoks läbivaatamistähtaeg, et reageerida kaitsja viivitusele kohtuliku eeluurimise materjalide läbivaatamisel.

Seoses kriminaalmenetlusega nr 12014160020000076 rahuldab Odessa apellatsioonikohus oma 18. septembri 2020. aasta otsusega prokuröri apellatsioonikaebuse ja määras Kurchenkole ennetava meetme eelvangistuse näol. Samuti märkis kohus, et Kurchenko lahkus Ukrainast 2014. aastal ja tema asukohta ei ole võimalik kindlaks teha. Kohus järeldas, et Kurchenko varjab end kriminaalvastutusest kõrvalehoidmiseks eeluurimisorganite eest. 20. detsembril 2021 andis Odessa linna Kiievi rajooni kohus loa korraldada erakorraline kohtulik eeluurimine tagaselja. Lisaks jättis Odessa linna Kiievi rajooni kohus 20. oktoobril 2021 rahuldamata advokaatide apellatsioonikaebuse tühistada prokuröri 27. juuli 2021. aasta resolutsioon kohtuliku eeluurimise peatamise kohta.

Nõukogul on teavet selle kohta, et Ukraina ametiasutused võtsid meetmeid Kurchenko otsimiseks. 13. mail 2021 edastas Odessa piirkonna riikliku politsei peaosakond Interpoli Ukraina büroole ja Europolile taotluse avaldada tagaotsimisteade Kurchenko kohta, mis on arutamisel. Nõukogule teatati, et 29. aprillil 2020 saatsid Ukraina ametiasutused Venemaa Föderatsioonile rahvusvahelise õigusabi taotluse, mis saadeti 28. juulil 2020 täitmata tagasi.

Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale leiab nõukogu, et ajavahemikud, mille jooksul Kurchenko on uurimise eest kõrvale hoidnud, tuleb välja jätta selle ajavahemiku arvutamisel, mis on vajalik, et järgida õigust asja arutamisele mõistliku aja jooksul. Seetõttu leiab nõukogu, et Odessa apellatsioonikohtu otsuses kirjeldatud asjaolud, milles Kurchenkot süüdistatakse, ning rahvusvahelise õigusabi taotluse täitmata jätmine on olulisel määral mõjutanud uurimise kestust.“

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)